

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ. 101 77 Α Θ Η Ν Α
☎ 213 15 20 829
ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ.: 7017/4/27052-ε'

Αθήνα, 09 Ιανουαρίου 2025

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ : Απάντηση στην από 11-10-2024 με αριθμό 187 Ερώτηση των Βουλευτών κ.κ. Ε. ΑΚΡΙΤΑ, Α. - Χ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ, Κ. ΒΕΤΤΑ, Χ. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ, Ρ. ΔΟΥΡΟΥ, Ν. ΚΑΣΙΜΑΤΗ, Μ. ΚΟΝΤΟΤΟΛΗ, Κ. ΜΑΛΑΜΑ, Κ. ΜΠΑΡΚΑ, Α. ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ, Α. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ, Γ. ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ, Π. ΠΑΠΠΑ, Π. ΠΟΥΛΟΥ, Ι. ΣΑΡΑΚΙΩΤΗ, Θ. ΤΖΑΚΡΗ, Π. ΤΣΑΠΑΝΙΔΟΥ, Σ. ΦΑΜΕΛΛΟΥ, Ρ. ΧΡΗΣΤΙΔΟΥ και Γ. ΨΥΧΟΓΙΟΥ.

Σε απάντηση του ανωτέρω μέσου κοινοβουλευτικού ελέγχου, σας γνωρίζουμε ότι, ως προς τα θιγόμενα σε αυτό ζητήματα, σχετικά τυγχάνουν τα ειρηθέντα κατά την ενημέρωση της Εθνικής Αντιπροσωπείας επί της υπ' αριθ. 7/ 07-10-2024 (Ε' Συνεδρίαση της 11-10-2024) Επίκαιρης Ερώτησης του Βουλευτή κ. Δ. ΤΖΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (www.hellenicparliament.gr/Praktika/Synedriaseis-Olomeleias).

Πλέον αυτών, παρέπεται να λεχθεί ότι κάθε καταγγελία που αφορά σε περιπτώσεις αιτιάσεων περί κακοποίησης ή κακομεταχείρισης πολίτη από αστυνομικό διερευνάται, από πειθαρχικής πλευράς, κατά προτεραιότητα και επισταμένως από τη Διεύθυνση Αστυνομικού Προσωπικού του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας ή από υφιστάμενή της Υπηρεσία -επιπέδου Διεύθυνσης ή Γενικής Διεύθυνσης- σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ/τος 120/2008 (Φ.Ε.Κ. Α' - 182), ενώ τονίζεται ότι οι διατασσόμενες διοικητικές εξετάσεις ανατίθενται σε Αξιωματικούς, οι οποίοι ουδεμία διοικητική εξάρτηση έχουν με τις εμπλεκόμενες Υπηρεσίες ή τους εμπλεκόμενους αστυνομικούς, για λόγους αμεροληψίας.

Επιπρόσθετα, έχει επισημανθεί -στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα που διενεργούν διοικητικές εξετάσεις- ότι στις προρρηθείσες περιπτώσεις, η έρευνα πρέπει να είναι: (i) εμπεριστατωμένη, διεξοδική, σχολαστική και στο πλαίσιο αυτής να διενεργούνται όλες οι εύλογες ενέργειες που είναι διαθέσιμες προς εξασφάλιση των απαραίτητων αποδεικτικών στοιχείων σχετικά με το συμβάν, (ii) πραγματική και αποτελεσματική, ώστε να δύναται να οδηγήσει στον εντοπισμό και την τιμωρία των υπευθύνων, (iii) με εχέγγυα θεσμικής ανεξαρτησίας του ερευνώντος από τους εμπλεκόμενους στην υπόθεση, (iv) ευλόγως ταχεία και (v) με πειστική απάντηση για την προέλευση των τραυμάτων ή των αιτιών θανάτου, η οποία να προκύπτει από όσο το δυνατόν περισσότερο εμπεριστατωμένη και ταχεία ιατροδικαστική ή ιατρική γνωμάτευση - εξέταση.

Κατόπιν αυτών, καθίσταται γνωστό ότι, προκειμένου να εξεταστούν οι συνθήκες θανάτου αλλοδαπού κρατούμενου, ο οποίος ανευρέθηκε νεκρός, την 01-10-2024, σε χώρο του Αστυνομικού Τμήματος (Α.Τ.) Ομόνοιας, να διερευνηθεί αφενός η εν λόγω υπόθεση από πειθαρχικής πλευράς και αφετέρου η ύπαρξη τυχόν ρατσιστικού κινήτρου στη συμπεριφορά

των αστυνομικών, αλλά και να καταλογιστούν, σε συντρέχουσα περίπτωση, ανάλογες ευθύνες, από τη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής (Γ.Α.Δ.Α.) διατάχθηκε η διενέργεια Ένορκης Διοικητικής Εξέτασης (Ε.Δ.Ε.), σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 21, 22, 26 (παρ. 1) και 27 (παρ. 3) του π.δ/τος 120/2008, η οποία βρίσκεται σε εξέλιξη. Επιπλέον, ενημερώθηκε, άμεσα, η Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», ώστε να εξετάσει εάν θα επιληφθεί ως Εθνικός Μηχανισμός Διερεύνησης Περιστατικών Αυθαιρεσίας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 1 του ν. 3938/2011 (Φ.Ε.Κ. Α' - 61), ως ισχύει και στην υπ' αριθ. Φ. 10/23145/2020 από 03-06-2020 Απόφαση του Συνηγόρου του Πολίτη (Φ.Ε.Κ. Β' - 2359), ενώ αποσκοπώντας στην ενίσχυση και τη διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, ο φάκελος της υπόθεσης θα αποσταλεί προς έλεγχο στην ως άνω Ανεξάρτητη Αρχή.

Ως προς το περιστατικό θανάτου αλλοδαπού κρατούμενου, ο οποίος ανευρέθηκε νεκρός, την 18-08-2023, σε χώρο του Α.Τ. Αγίου Παντελεήμονα, σημειώνεται ότι, κατ' εφαρμογή των προαναφερόμενων διατάξεων του π.δ/τος 120/2008 και στην ίδια ως άνω κατεύθυνση, από τη Γ.Α.Δ.Α. διατάχθηκε η διενέργεια Ε.Δ.Ε., η οποία, μετά την ολοκλήρωση και εν συνεχεία, τη συμπλήρωσή της υποβλήθηκε, την 02-10-2024, αρμοδίως. Ακολούθως, ο φάκελος της υπόθεσης διαβιβάστηκε στη Διεύθυνση Αστυνομικού Προσωπικού του Αρχηγείου, η οποία, πριν από τη λήψη συναφούς απόφασης, απέστειλε, την 16-10-2024, το συλλεγόν υλικό της διενεργηθείσας Ε.Δ.Ε. στην Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή «Συνήγορος του Πολίτη», προς έλεγχο της πληρότητάς της και αναμένονται οι σχετικές διαπιστώσεις της.

Σε κάθε περίπτωση, υπογραμμίζεται ότι η προανακριτική και ανακριτική διοικητική διαδικασία διέπεται, μεταξύ άλλων, από την αρχή της μυστικότητας, συνεπώς, δεν είναι επιτρεπτή η, καθ' οιονδήποτε τρόπο, γνωστοποίηση στοιχείων του υλικού που συλλέγεται στο πλαίσιο αυτό (άρθρα 8 του π.δ/τος 120/2008 και 241 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας). Παράλληλα, υπενθυμίζεται ότι η ανάγκη ταχείας περαίωσης των διοικητικών εξετάσεων επ' ουδενί λόγω θα πρέπει να αντιβαίνει στην πληρότητά τους, ενώ τονίζεται ότι ο νομικός μας πολιτισμός επιβάλλει τη μη υπονόμευση της αρχής της δίκαιης δίκης, τον σεβασμό των δικαιωμάτων των εγκαλούμενων, καθώς και την αναλογική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Περαιτέρω, ως προς τα ανωτέρω περιστατικά, γίνεται μνεία ότι, για μεν το πρώτο, από την Υποδιεύθυνση Ασφάλειας Αθηνών σχηματίστηκε δικογραφία, η οποία υποβλήθηκε, την 04-10-2024, στην αρμόδια εισαγγελική Αρχή για τις δικές της, κατά λόγο αρμοδιότητας, περαιτέρω ενέργειες [σχετ. η από 01-10-2024 Ανακοίνωση του Γραφείου Ενημέρωσης Δημοσιογράφων Αττικής (www.astynomia.gr/2024/10/01/01-10-2024-anakoinosi-g-e-d-attikis/)], για δε το δεύτερο, κατόπιν σχετικής εισαγγελικής παραγγελίας, από την Υπηρεσία Εσωτερικών Υποθέσεων Σωμάτων Ασφαλείας διενεργήθηκε προκαταρκτική εξέταση, η οποία, την 16-09-2024, υποβλήθηκε περαιωθείσα, αρμοδίως. Ωστόσο, λόγω της αρχής της μυστικότητας που διέπει τα συγκεκριμένα στάδια της ποινικής διαδικασίας, δεν είναι επιτρεπτή η, καθ' οιονδήποτε τρόπο, γνωστοποίηση, κατά τη διάρκεια και μη αυτών, των όποιων συλλεγόντων στοιχείων (άρθρα 31 και 241 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

Πέραν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι τα ζητήματα των τοποθετήσεων, μεταθέσεων, αποσπάσεων και λοιπών μετακινήσεων τόσο του αστυνομικού προσωπικού, όσο και των ειδικών φρουρών ρυθμίζονται με τις διατάξεις των π.δ/των 100/2003 (Φ.Ε.Κ. Α' - 94) και

211/2005 (Φ.Ε.Κ. Α' - 254) ως ισχύουν, αντίστοιχα, πάντοτε με γνώμονα τη διασφάλιση της αξιοκρατίας και της διαφάνειας, την προστασία των δικαιωμάτων του προσωπικού και την εύρυθμη λειτουργία των Υπηρεσιών. Ειδικότερα, σύμφωνα με τα άρθρα 19 του π.δ/τος 100/2003 και 15 του π.δ/τος 211/2005, παρέχεται η δυνατότητα στο Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή Αττικής, καθώς και στους Διευθυντές των υφιστάμενων Διευθύνσεων της Γ.Α.Δ.Α., να αποσπούν το προσωπικό τους μέχρι το βαθμό του Αστυνόμου Α', ανάλογα με τις εκάστοτε υπηρεσιακές ανάγκες.

Κατόπιν αυτών, αναφέρεται ότι, στην κατεύθυνση της ουσιαστικής αποτίμησης της αποτελεσματικότητας των προκαθορισμένων μεταρρυθμίσεων, από το Υπουργείο μας και το Αρχηγείο επανεκτιμώνται οι ανάγκες όλων των περιφερειακών Υπηρεσιών του Σώματος και εκδηλώνονται, όπου αυτό απαιτείται, οι απαραίτητες τροποποιήσεις της οργανωτικής δομής ή/και η ανακατανομή των οργανικών θέσεων σε αυτές, πάντοτε προς το σκοπό της διασφάλισης του υψηλότερου δυνατού επιπέδου απόδοσής τους. Τονίζεται ότι αξιολογείται, όχι μόνον η επίτευξη των στόχων, αλλά και η εν γένει εικόνα και λειτουργία των Υπηρεσιών, η απόδοση και η συμπεριφορά του προσωπικού και γενικά, όλες οι παράμετροι και οι παράγοντες που συντελούν στην αντικειμενική και πλήρη αξιολόγηση, αναφορικά με τη διοικητική λειτουργία, την επιχειρησιακή δράση και το βαθμό ανταπόκρισης κάθε Υπηρεσίας στις απαιτήσεις που συναρτώνται προς την εκπλήρωση της θεσμικής αποστολής της.

Πέραν των ανωτέρω, υπογραμμίζεται ότι το ζήτημα της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και της εν γένει συμπεριφοράς των αστυνομικών προς όλους τους πολίτες χωρίς διακρίσεις και ειδικότερα, η προστασία και η διασφάλιση των δικαιωμάτων των κρατούμενων και μεταγόμενων, η εξασφάλιση σε αυτούς των απαραίτητων κανόνων υγιεινής και ασφαλούς διαμονής στα αστυνομικά κρατητήρια, καθώς και η, κατ' επέκταση, τήρησή τους από όλες τις αστυνομικές Υπηρεσίες, οι οποίες σε καθημερινή βάση διαχειρίζονται μεγάλο αριθμό αυτών, είτε κατά τη φρούρηση - φύλαξη, είτε κατά τις μεταγωγές τους, είναι πρωταρχικής σημασίας για το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας.

Στην κατεύθυνση αυτή, εκδηλώνονται όλες οι προβλεπόμενες ενέργειες και εκδίδονται σχετικές διαταγές -λαμβάνόμενων υπόψη των εκθέσεων και των συστάσεων Διεθνών Οργάνων, καθώς και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών- προς όλες τις περιφερειακές Υπηρεσίες και τους Διευθυντές των, ανά την επικράτεια, Διευθύνσεων Αστυνομίας, αφενός για την ευαισθητοποίηση και δραστηριοποίηση στο μέγιστο -κατά το δυνατό- βαθμό του αστυνομικού προσωπικού, ώστε να αποφεύγονται τυχόν περιπτώσεις παραβατικής μεταχείρισης, αλλά και έλλειψης υγιεινών και ασφαλών συνθηκών διαβίωσης και αφετέρου για την ορθή καθοδήγηση, το συντονισμό, την εποπτεία και τον έλεγχο των Υπηρεσιών αναφορικά με την πιστή εφαρμογή των διατασσόμενων, τις ακολουθούμενες διαδικασίες και τα όποια συναφή ζητήματα.

Υπό αυτό το πρίσμα και αποσκοπώντας στη βελτίωση των συνθηκών κράτησης και την προστασία της υγείας τόσο των κρατούμενων, όσο και του προσωπικού των αστυνομικών Υπηρεσιών, έχουν δοθεί κατευθυντήριες εντολές και οδηγίες για τη διαρκή μέριμνα αναφορικά με τη σχολαστική καθαριότητα, τον ευπρεπισμό και την τακτική απολύμανση των χώρων κράτησης, τον κατάλληλο και συχνό αερισμό των κρατητηρίων και τον προαυλισμό των κρατούμενων -όπου αυτό δύναται να πραγματοποιηθεί- τηρούμενων πάντα των απαραίτητων μέτρων ασφάλειας, την ατομική υγιεινή - καθαριότητα και την επαρκή παροχή σίτισης των κρατούμενων, την υγειονομική περίθαλψη αυτών (σε συνεργασία

με τις αρμόδιες Υπηρεσίες Υγείας), τον περιοδικό υγειονομικό έλεγχο των χώρων κράτησης από την αρμόδια υγειονομική Υπηρεσία, καθώς και την καθημερινή επιθεώρηση και έλεγχο των προαναφερόμενων χώρων προς εντοπισμό τυχόν ελλείψεων ή/και φθορών, οι οποίες -σε συντρέχουσα περίπτωση- επισκευάζονται άμεσα.

Στο σημείο αυτό και ως προς το θιγόμενο ζήτημα της λειτουργίας συστήματος επιτήρησης με τη λήψη ή καταγραφή ήχου ή εικόνας στους χώρους των Α.Τ. Ομόνοιας και Αγίου Παντελεήμονα, γνωρίζεται ότι, κατόπιν αυτοψίας -στις εν λόγω Υπηρεσίες- από τη Διεύθυνση Τεχνικών Εφαρμογών του Αρχηγείου, προτάθηκε η αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης (CCTV) με νέα και σύγχρονα. Τούτου δοθέντος, επισημαίνεται ότι στα Α.Τ. Ομόνοιας και Αγίου Παντελεήμονα, από τις 01-10-2023 και 25-11-2021, αντίστοιχα, λειτουργούν νέα συστήματα καταγραφής CCTV, τα οποία έχουν εγκατασταθεί στη μεν πρώτη περίπτωση, έξωθεν του χώρου των κρατητηρίων και στον προθάλαμο αυτών, στη δε έτερη, στους προθαλάμους του χώρου λήψης αποτυπωμάτων και των κρατητηρίων. Παρέπεται να λεχθεί ότι, σε κάθε περίπτωση, η χρήση των υπόψη συστημάτων πραγματοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του ν. 4624/2019 (Φ.Ε.Κ. Α' - 137) περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27^{ης} Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, με ταυτόχρονη διασφάλιση των δικαιωμάτων των προσώπων που θίγονται από τη χρήση αυτών.

Τέλος, τονίζεται ότι, από το Αρχηγείο έχει αναδειχθεί στο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας η αναγκαιότητα της τήρησης και ενίσχυσης των εχεγγύων της ανθρωπιστικής, αμερόληπτης και σύννομης μεταχείρισης των κρατούμενων από τις αστυνομικές Αρχές, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι κάθε άτομο, κατά την κράτησή του, τυγχάνει απόλυτου σεβασμού της προσωπικότητάς του και ασκεί απρόσκοπτα τα δικαιώματα που εγγυώνται την υπεράσπισή του έναντι των θεσμοθετημένων μηχανισμών του κράτους. Προς τούτο, από τις αρμόδιες αστυνομικές Υπηρεσίες εκδηλώνονται οι απαιτούμενες ενέργειες για την άμεση διαχείριση έκαστης υπόθεσης κρατούμενου, στο πλαίσιο της αστυνομικής αρμοδιότητας και της νομιμότητας, πάντοτε τηρούμενης της υποχρέωσης της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης άσκησης οιασδήποτε μορφής βίας και προσβλητικής ή/και ταπεινωτικής μεταχείρισης σε βάρος των κρατούμενων.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ**